

Uuden näytelmän ohjelma UNO

TIEDOTE // Ma 22.1.2018

Suomalainen uusi näytelmä ansaitsee tulla nähdyksi – ja luetuksi

Uuden näytelmän ohjelman (UNO) toinen toimintavuosi käynnistyy määrätietoisissa merkeissä. Vuoden 2017 ajan toimintaa käytännössä testannut pilotti tarjosi lukuisia uusia oivalluksia ja antoisia yhteistyön hetkiä. Samalla se myös teki näkyväksi, kuinka paljon on vielä tehtävä ennen kuin laadukas suomalainen uusi näytelmä on laajasti koettavissa ja sen tekijöiden selusta turvattu.

”On ollut ainutlaatuinen etuoikeus saada tukea kiinnostavia näytelmänalkuja ja seurata lähietäisyydeltä ammattikirjailijoiden erilaisia prosesseja. Innostavia ovat olleet myös kohtaamiset teattereiden tekijöiden kanssa eri puolilla Suomea. Olemme iloinneet hyvin erilaisissa olosuhteissa työskentelevien teattereiden halusta panostaa uuden näytelmän tulevaisuuteen. Yhdessä tekemällä ja avoimella dialogilla on mahdollisuus saada paljon aikaiseksi. Vuosi kerrytti runsaasti arvokasta tietoa, joka auttaa meitä kehittämään UNOa vastaamaan vielä paremmin kirjailijoiden ja teattereiden tarpeisiin. Koemme, että UNOn avulla voimme erityisesti tehdä asioita näkyväksi, lisätä tietoisuutta, ja siten olla tukemassa uuden näytelmän parempaa tulevaisuutta.” summaavat UNOn dramaturgi **Elina Snicker** ja johtaja **Saara Rautavuoma**.

Näytelmän lukemisen vuosi 2018

UNOn vuoden 2018 teema on ”näytelmän lukemisen taito”. Haluamme tällä valinnalla kiinnittää huomiota näytelmän erityisyyteen moniäänisenä, monitulkintaisena ja avoimena taidemuotona, jonka lukeminen vaatii uteliaisuutta ja ennakkoluulottomuutta sekä jatkuvasti päivitettävää taitoa. Näytelmien kanssa työskenteleville ammattilaisille haluamme tähdentää uuden näytelmän lukemista taiteellisena ja tulkinnallisena prosessina. Uusi näytelmä on kysymys, johon ei ole yksiselitteistä vastausta. Teatterin katsojia haluamme kehottaa uskallukseen olla tämän epävarmuuden ja avoimuuden äärellä. Myös tekstin ja näyttämön välisen suhteen ymmärtäminen tarjoaa katsojalle yhden lisäkerroksen katsomiskokemukseen.

Teeman innoittamana UNO toteuttaa vuoden aikana yleisölle suunnatun näytelmän lukemisen taitoa painottavan kokonaisuuden. Se sisältää mm. viisi ansiokasta uutta näytelmää ja tekijöiden puheenvuoroja sisältävän kirjan julkaisemisen, uuteen näytelmään keskittyvän tapahtuman Tampereen Teatterikesässä elokuussa sekä yhteistyössä verkoston teattereiden kanssa toteutettavia lukudraamoja ja näytelmän lukemiseen välineitä antavia lukupiirejä ympäri Suomen.

10 kirjailijaa, 10 näytelmää – suoraa tukea uuden näytelmän alkutuotantoon

Uuden näytelmän ohjelman keskiössä ovat ammattinäytelmäkirjailijat, joille tarjotaan mahdollisuus taiteelliseen ja ammatilliseen kehittymiseen. UNOn tuella tähdätään uusien näytelmien parempaan laatuun. Teemme näkyväksi kirjailijan prosessin eri vaiheita ja tarpeita – ja yritämme vastata niihin. Haluamme lisätä ymmärrystä siitä, mitä ammattimainen näytelmän kirjoittaminen vaatii ja mitä laadun synnyttäminen edellyttää. UNOon valitut kirjailijat työskentelevät yhteistyössä dramaturgien kanssa, osallistuvat kirjoittajien yhteisiin tapaamisiin sekä tutustuvat teattereihin ja tekijöihin. UNOn kirjoittajaohjelmat on pidennetty kestoltaan 1,5-vuotisiksi, jonka seurauksena kevään 2018 ajan ohjelmassa uusien näytelmiensä parissa työskentelee yhteensä kymmenen kirjailijaa.

UNOn Residenssi-ohjelmassa uusina kirjailijoina aloittavat **Sofia Aminoff, Okko Leo** ja **Veikko Nuutinen** henkilökohtaisina dramaturgeinaan **Lena Nylén, Juha Hurme** ja **Heini Junkkaala**. Residenssissä jatkavat vuoden 2017 alussa aloittaneet **Marko Järvikallas, Marie Kajava** ja **Salla Viikka** dramaturgeinaan **Pirkko Saisio, Seppo Parkkinen** ja **Heini Junkkaala**. Hautomo-ohjelman uudet kirjailijat ovat **Marjo Airisniemi** ja **Iida Hämeen-Anttila**, joiden rinnalla jatkavat **Asko Jaakonaho** ja **Eeva Turunen**. UNOn dramaturgi **Elina Snicker** toimii kaikkien Hautomo-kirjailijoiden tukena.

Kirjailijat vuoden 2019 toimintaan haetaan avoimella haulla vuoden 2018 aikana. Hakuajat ja kriteerit julkaistaan myöhemmin keväällä.

Teattereiden ja alan toimijoiden verkosto kehittää käytäntöjä ja osaamista

UNOn Verkostossa on kyse alan toimijoiden yhteisestä tahdosta tukea uutta näytelmää. Verkosto kehittää alan käytäntöjä. Se on yhteistä toimintaa, kohtaamisia, syventävää keskustelua ja koulutusta. UNO tarjoaa välineitä kehittää teattereiden omaa toimintaa ja tekijöiden osaamista, jotta uusi näytelmä löytää tiensä näyttämöille, siirtyy sinne ansiokkaasti sekä löytää myös yleisönsä. Vuonna 2018 Verkoston toiminta koostuu mm. ajatushautomosta, työpajoista, seminaarista sekä kohtaamisista ja yhteistyöstä kirjailijoiden kanssa.

Vuonna 2018 UNOn Verkostoon kuuluu 18 ammattiteatteria ympäri Suomen: Jyväskylän, Kajaanin, Kemin, Lahden ja Kotkan kaupunginteatterit, Riihimäen teatteri, Kouvolan teatteri, Ryhmäteatteri, KOM-teatteri, Q-teatteri, Viirus, Ahaa Teatteri, Rakastajat-teatteri, Teatteri Siperia, Jalostamo-kollektiivi, Vaara-kollektiivi, Keski-Uudenmaan teatteri KUT ja Valtimonteatteri. Muista alan toimijoista UNOn kanssa yhteistyötä tekevät ainakin Teatterin tiedotuskeskus TINFO, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun ohjaajantaiteen koulutusohjelma, Tampereen Teatterikesä, Suomen näytelmäkirjailijat ja käsikirjoittajat SUNKLO ry, Suomen Teatterit ry, Agency North, Näytelmäkulma – Nordic Drama Corner ja Suomen arvostelijain liitto SARV.

Uuden näytelmän ohjelma (UNO)

Uuden näytelmän ohjelma (UNO) on Teatteri 2.0:n käynnistämä monivuotinen suomalaisen näytelmäkirjallisuuden edistämiseen tähtäävä hanke. Teatterikentän ammattilaisten yhteistyölle ja avoimelle dialogille perustuvan toiminnan pyrkimyksenä on taata uuden suomalaisen näytelmäkirjallisuuden laatu ja tulevaisuus. Vähintään vuoden 2019 loppuun jatkuvan hankkeen aikana kartoitetaan tarve ja mahdollisuudet pysyväälle toiminnalle. UNOn toimintaa rahoittavat Koneen säätiö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä UNOn verkoston toimijat.

LISÄTIEDOT JA HAASTATTELUPYYNNÖT

UNOn johtaja, Teatteri 2.0:n toiminnanjohtaja
Saara Rautavuoma
p. 050 302 0706
saara@teatterikaksipistenolla.fi

www.uno-npf.fi

LISÄTIEDOT KIRJAILIJOISTA JA HEIDÄN TEOKSISTAAN

www.uno-npf.fi/kirjoittajaohjelmat

Kirjailijoiden kuvat © Jukka Salminen // Flickr: <https://flic.kr/s/aHskTfxgRp>